

Dnr 08-0465
Hanna Sejlitz

Hörselskadades Riksförbund
besöksadress: Gävlegatan 16
Box 6605, 113 84 Stockholm
tel: +46 (0)8-457 55 00
texttel: +46 (0)8-457 55 01
fax: +46 (0)8-457 55 03
e-post: hrf@hrf.se

2008-10-06

Emma Andersson, utredare Härnösands kommun
emma.m.andersson@harnosand.se

Svar från HRF angående "Anhörigundervisning på Kristinaskolan"

Hörselskadades Riksförbund, HRF har tagit del av Härnösands kommuns utredning "Anhörigundervisning på Kristinaskolan". Vi har tidigare uppmanat Skolnämnden att se över beslutsunderlaget bland annat genom att göra en analys över vad lagförslagen om teckenspråk i Värna språken (SOU 2008:26) innebär för anhörigbarnen. Denna fråga har även ett nationellt intresse. Kommunen skulle gemensamt med Specialpedagogiska skolmyndigheten kunna utreda möjligheter och konsekvenser för anhörigbarn att gå i specialskolan.

Vi efterfrågar utveckling av specialskolan

Vi är medvetna om den förändring som sker i dag med cochlea implantat. Att man väljer skolor utifrån närhetsprincipen och att föräldrar i många fall tyvärr inte väljer tvåspråkighet som en grund. Samtidigt kan vi se ett ökande antal hörselskadade barn med hörapparat som efterfrågar undervisning i teckenspråk bland dem som går i hemskolan. Vi kan också se på flera skolor med hörselklasser att elever väljer att börja i skolan från femte klass och uppåt på grund av att situationen inte längre är hållbar i hemskolan. Stora förändringar sker även på myndighetsnivå i och med bildandet av Specialpedagogiska skolmyndigheten, vilket får konsekvenser för verksamheten.

HRF har under en längre tid samlat fakta kring hörselskadade barn i skolan och redovisat dessa i våra årsrapporter. 2005-2006 lyfte vi frågor kring hörselskadade barn och skola i en landsomfattande turné där vi träffade politiker, tjänstemän, föräldrar och andra intressenter. Utifrån samlade fakta och erfarenheter anser HRF att skolan för hörselskadade och döva måste utvecklas. Den låga måluppfyllelse som finns i specialskolan bekymrar oss och vi är oroliga för att specialskolan blir en skola enbart för elever med särskilda behov utöver hörselskadan. Samtidigt ser vi att många hörselskadade inte får det stöd de behöver i hemskolan. En nyligen gjord undersökning visar att dubbelt så många hörselskadade som går integrerat inte når behörighet till gymnasieskolan jämfört med generella elevgruppen¹. Den utbredda mainstreamingideologin som råder påverkar säkerligen att många hörselskadade elever dröjer med att välja anpassade skolformer. När de väl kommer till specialskolan eller hörselklass har de mycket att ta igen². Vi anser liksom utredningen att det är viktigt med en tillräckligt stor elevgrupp. Detta är ett problem i specialskolan även för de hörselskadade och döva barnen.

¹ "Måluppfyllelse för döva och hörselskadade i skolan", Specialskolemyndigheten 2008

² HRFs årsrapport 2007 "Det går väl ganska bra..." s. 59

HRF tillsammans med de andra hörsel- och dövorganisationerna³ vill att specialskolan blir en del av en sammanhållen nationell skolorganisation för hörselskadade och döva elever. Inom denna skolorganisation ska det finnas ett antal regionala resurscentra vilka fungerar som ett "nav" som tar initiativ till och samordnar insatser för alla barn i målgruppen inom respektive region oavsett vilken skolform de befinner sig i.

Varje resurscentrum ska

- driva förskole- och skolverksamhet där undervisning sker på teckenspråk och/eller med tal och hörselteknisk utrustning.
- vara en resurs för integrerade elever i form av bl a ambuleraande hörsellärare, teckenspråklärare samt gruppverksamhet
- råd och stöd till föräldrar och skolpersonal genom hörselutbildade specialpedagoger
- sprida kunskap genom t ex utbildning, konferenser och seminarier

Barn till döva och teckenspråkiga hörselskadade föräldrar har behov av teckenspråk för att kunna kommunicera med sina föräldrar. För att kunna utvecklas i teckenspråk bör barn få möjligheten att vistas i en teckenspråkig miljö och specialskolan är en av de få teckenspråkiga miljöer som finns. Det är möjligt att ett sådant resurscentrum även kan vara en resurs för anhörigbarnen, vilket specialskolan delvis redan idag är genom de temaveckor som erbjuds bland annat på Kristinaskolan.

HRF efterlyser ytterligare analys

HRF anser att underlaget som presenteras i utredningen är bristfälligt. Vi tycker inte heller att man utrett tillräckligt hur detta ska se ut och konkreta planer saknas både från Kristinaskolan och från kommunen. Med anhörigbarnens bästa i fokus bör frågan utredas vidare för att se vilka valmöjligheter som kan öppnas upp för dem.

Med vänliga hälsningar
Hörselskadades Riksförbund

Hans Ericson
generalsekreterare

³ Sveriges Dövas Riksförbund (SDR), Riksförbundet för döva, hörselskadade och språkstörda barn (DHB), Föreningen Sveriges Dövblinda (FSDB), Barnplantorna, Vuxendöva i Sverige (VIS), Unga Hörselskadade (UH), Sveriges Dövas Ungdomsförbund (SDU) och Dövblind Ungdom (DBU).